

δλων αὐτῶν τῶν πόρων καὶ ὅμως δὲν πεινῶνσι ; Ἀπαραίτητον λοιπὸν εἶνε νὰ μὴ συγχέωμεν τὴν πείναν καὶ τὴν ἀθρεψίαν. Ἐν τῇ ἀθρεψίᾳ ὁ ἄνθρωπος ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ, τουτέστιν ὅπως διατηρῇ τὴν θερμότητά του καὶ ἐπαρκῆ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν ἰδίων ὀργάνων, κατανάλισκει ἐκ τοῦ ἰδίου ὀργανισμοῦ ὠρισμένον μέρος καθ' ἑκάστην ὥραν, καὶ αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἶνε ἠριθμημέναι. Ἐξασθενεῖ βαθμιαίως καὶ ἐπὶ τέλους ἀποθνήσκει ἠλλείψει τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ οὐσιῶν. Διάφορά εἰσι τὰ ἀποτελέσματα τῆς πείνης. Ἐὰν ἡ δι' αὐτῆς ἐρμηνευομένη ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη δὲν κορεσθῇ, ἡ πείνα ἢ σβέννυται οἶκοθεν καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει βραδέως ἐξ ἀθρεψίας ἢ ἐπιμένει καὶ ἀφοῦ ἡ μετ' αὐτῆς συνδεομένη κεφαλαιώδης λειτουργία, ἐκείνη ἀφ' ἧς πράγματι ἤρτηται ἢ συντήρησις τῆς ζωῆς, ἐκλείπη, ἐπέρχονται αἰφνίδια νευρικά διαταραξέεις, σοβαρωτάτου χαρακτῆρος, ἐπακολουθεῖ δ' ἐν βραχεῖ διαστήματι ὁ θάνατος. Δηλονότι ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποθνήσκει πραγματικῶς ἐκ πείνης, ἀποθνήσκει ἐκ πείνης πρὶν ἢ ἀποθάνῃ ἐξ ἀθρεψίας. Τὰ συμπτώματα τοῦ οὗτος ἐπερχομένου θανάτου εἰσι γνωστὰ, συνίστανται δὲ εἰς παραχρῆν, ἀδυναμίαν, παραισθήσεις καὶ μανιώδεις παραφροσάς, ὧν ἔπεται ἀναισθησία καὶ ἐπὶ τέλους γενικὴ ἐκλυσίς τῶν δυνάμεων τοῦ σώματος.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

Δ. Γ. Κ.

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Ὁ τρίτος υἱὸς τῆς Ἀνάσσης δούξ τοῦ Κονῶτ ἐκπροσωπεῖ τὸν στρατὸν καὶ εἶνε ἀγαπητὸς εἰς τὴν κοινωσίαν. Στρατιώτης γνήσιος, ἀνὴρ ἀνδρείος καὶ πειθαρχικός, δοκιμασμένος ἐν Αἰγύπτῳ, ἔθα φιλοφρόνως πᾶν λησιμονήσας τὴν σεβαστὴν καταγωγὴν του, ἐκουσίως ὑπεβλήθη εἰς πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ὑποχρεώσεις τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ τὰ ἐπίμοχθα τῆς ἐκστρατείας ἔργα. Ὡς δὲ πάντα τὰ τέκνα τῆς Ἀνάσσης, εἶνε καὶ αὐτὸς ὀλίγον τι μουσικός, καὶ τὸ ὄργανον ὅπερ παίζει εἶνε τὸ τύμπανον, ὄργανον σύμφωνον πρὸς τὸ ἐπάγγελμα του. Καὶ ναὶ μὲν δὲν κατώρθωσεν ἀκόμη νὰ ἐκτελῇ πολυποικίλους ἤχους ὡς ὁ στρατάρχης Πελισσιέρος, ἀλλ' ὅμως ἐξ αὐτοῦ ἐξάγει βαγδαίας ἀνεμοταραχάς. Ὁ δούξ Κονῶτ θὰ πρωτοστατήσῃ ποτὲ πιθανῶς ἐν τοῖς λεγομένοις Horse-Guards, τουτ' ἔστι θὰ καταστῇ γενικὸς ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, ὅταν ὁ δούξ τοῦ Καίμπριτζ θὰ ἀποχωρήσῃ κα-

ταλείπων εἰς αὐτὸν τὴν θέσιν. Τὸ ἀξίωμα δὲ τοῦτο, ὅπερ αὐτὸς θὰ τὸ καταστήσῃ ὄνομα καὶ πράγμα, ἀνέκαθεν κατέχει, κατὰ παράδοσιν, μέλος τι τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας.

Ὁ τέταρτος υἱὸς τῆς Ἀνάσσης ἦτο ὁ ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενος ποθεινότατος πρίγκιψ, ὃν ὁ θάνατος ἄωρος ἀφῆρπασε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Ἡ χήρα αὐτοῦ δούκισσα Ἀλβαν, πριγκίπισσα Γερμανίς, ἀπέμεινε ἐν ὄλῃ τῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως αὐτὸ τοῦτο ὅπερ κάλοῦσιν οἱ Γευτονες Hausfrau, προτιμῶσα τὸν ἐν τῇ ἐξοχῇ βίον.

Ἡ πριγκίπισσα Χριστιανὴ εἶνε γυνὴ ἐξαιρετος, μεγάλην ἔχουσα ῥοπήν εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα. Δὲν ἔχει ὅμως πρωτοτυπίαν οὐδὲ διακρίσιν διότι ἄμ' ἀκούσασα ὅτι δήποτε, πρέπει νὰ το μεταεῖπῃ. Καὶ τοι δὲ στενάζει ἡ καθέδρα ἢ δεχομένη τὰ ἑκατὸν χιλιόγραμμα τῆς εὐσαρκίας της, ὅμως αὐτὴ διαβεβαίωσεν ὅτι ἡ μαμά της τὴν νομίζει εἰς ἄκρον ἰσχυρὴν.

Ἡ πριγκίπισσα Λουίζα εἶνε ἦττον μὲν παιδευμένη ἢ αἱ ἀδελφαὶ της ἀλλὰ μᾶλλον καλλιτέχνις. Ὁ μυθιστορικός αὐτῆς χαρακτήρ ἐγένετο αἰτία φθῶν μεγίστων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ της. Παραλείπων ἄλλας ἀναμνήσεις παλαιότερας ἀποσβεσθείσας ἤδη, τοῦτο μόνον λέγω ὅτι θέλοντες νὰ ἀποφύγῃσι δυσανάλογον συνοικέσιον πρὸς τινὰ clergyman, ἔπεσαν εἰς ἄλλο, ὑπανδρεύσαντες αὐτὴν κατεσπευσμένως, μὴ ὑπάρχοντος προχείρου πρίγκιπος, μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ δουκὸς Ἀργύλ, μαρκησίου Λόρν. Ποσάκις ἡ ὑψηλόφρων καὶ ὑπερήφανος πριγκίπισσα κατέστησεν ἐπαισθητὴν εἰς τὸν ἐξ ὑπογείου τοῦτον σύζυγον τὴν τιμὴν ἢ τὸ βᾶρος τοιοῦτου συνοικεσίου ; Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας τῶν πριγκίπων, τὴν ἡμέραν τῶν γάμων του δὲν ἠδυνήθη νὰ παρακαθῆσῃ ἐν τῇ βασιλικῇ τραπέζῃ ἐν ἡ ἐκάθητο ἡ μνηστὴ του· ἐνὶ λόγῳ ὁ μαρκήσιος Λόρν, καίτοι εἶνε ἀνὴρ ἀξίας οὐ τῆς τυχοῦσης, κατέχει ἐν τῇ αὐτῇ θέσιν ψευδῆ. Ἀπέδειξεν ὅμως διὰ τῆς γενικῆς συμπαθείας ἣν ἀπέκτησεν ἐν Καναδᾷ κατὰ τὴν πενταετῆ διακρίσιν του, ἀρετὰς μεγίστας ἀνδρὸς διοικητικοῦ ἔργου καὶ πολιτικοῦ. Εἶνε δὲ φύσις ἐυγενῆς καὶ χρηστοπάτη. Ὁ δὲ ἄμωμος αὐτοῦ βίος, αἱ φιλελεύθεροι γυνῶμαί του, τὸ φιλάγαθον, ὁ ἥπιος καὶ συνδιαλλακτικὸς χαρακτήρ αὐτοῦ ὁ ἀείποτε αὐτὸς, ἡ μετὰ δεξιότητος καὶ ἀφιλοκερδείας ἄκρα αὐτοῦ φιλοπονία, κατέστησαν αὐτὸν δημοφιλέστατον καὶ δύνανται τις εἰπεῖν ὅτι μόνον παρὰ τῆς συζυγοῦ του εὗρεν ἀπέχθειαν καὶ ἔχθραν, καὶ ὅτι ἐν μόνον ὃν δὲν κατώρθωσε νὰ τὸν νοήσῃ καὶ τὸν ἐκτιμήσῃ προσηκόντως, ὃν, ὅπερ δὲν ἦτο ἄξιον τοιοῦτου ἀνδρός.

Ἡ πριγκίπισσα Βεατρίκη ἡ νεωτάτη τῶν θυγατέρων τῆς Ἀνάσσης ἔχει διαστραφῆ ἕνεκα τοῦ

μέσου ἐν ᾧ ζῆ· οὐδέποτε καταλείπουσα τὴν μητέρα της ἔχει τρόπους ἀπρηχαιωμένους, φυσικῶς τε καὶ ἠθικῶς, καὶ εἶνε κρίμα· διότι ἔχει καλλιτεχνικὰς ἀρετὰς, οὐσα ἐξαιρετος μουσουργὸς καὶ δεξιωτάτη ἰχνογράφος. Ἡ βασιλόπαις αὕτη καίτοι εἶνε πεπαιδευμένη καὶ μάλιστα λογία, βλέπει ἑαυτὴν ἔγκαταλελειμμένην, οὐδενὸς φροντίζοντος περὶ αὐτῆς. Καὶ ὁσάκις δὲ γίνεται λόγος περὶ αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, γίνεται μόνον διὰ τὴν λυπηθῶσι καὶ τὴν ἀποκαλέσσαι : τὴν καίμενην τὴν Βεατρίκην!

Τέλος πάντων ὑπανδρεύθη — διότι τῇ 14 Ἀπριλίου * συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας της—τὸν πρίγκιπα Βάττεμπεργ, υἱὸν πρίγκιπος τινος τῆς Ἑσσης, νυμφευθέντος «ἐκ μειόνων», τοῦτ' ἔστι κατωτέραν τῆς τάξεώς του κόμισσάν τινα λαβοῦσαν μετὰ τὸν γάμον τὸν τίτλον πρίγκιπισσης Βάττεμπεργ. Λοιπὸν ὁ νεαρὸς πρίγκιψ κητάγεται ἐκ γάμου ἐκ μειόνων, εἶνε δὲ ἀξιωματικὸς τῶν σωματοφυλάκων ἐν Πρωσσίᾳ.

Ἡ Ἄνασσα ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔχη τὴν κόρην της παρ' ἑκυτῆ ἐπεδοκίμασε τὸν γάμον τοῦτον, καὶ λέγουσιν ὅτι θέλει νὰ παραλάβῃ τὸν γαμβρόν της ὡς ἰδιαίτερον γραμματέα.

Μετὰ τοὺς βασιλόπαιδας ἔρχεται ὁ ἐξάδελφος τῆς Ἀνάσσης δουξ τοῦ Καίμπριτζ γενικὸς ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ. Εἶνε στρατιώτης ἀληθῆς, σεβόμενος σφόδρα τὸ Σύνταγμα τῆς πατρίδος του, ἰκανώτατος περὶ πᾶν ζήτημα ἀναφερόμενον εἰς τὰ στρατιωτικὰ καὶ διακριθεὶς τὸ πρῶτον κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον. Οἱ στρατιῶται τὸν ἀγαπῶσι, ἡ δὲ κοινωρία τὸν λατρεύει τοσοῦτον, ὥστε αἱ ἐν τῇ τραπέζῃ παρακαθήμεναι καλλοναὶ δὲν τολμῶσι νὰ ἀποσύρῳσι τοὺς λευκοὺς αὐτῶν ὤμους, ὅταν καταβαλλόμενος συχνότατα ὑπὸ τοῦ ὕπνου περὶ τὸ τέλος τοῦ γεύματος μεταχειρίζεται αὐτοὺς ὡς μαλακὸν προσκεφάλαιον.

Ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ πρίγκιπισσα Μαίρου συνῆψε γάμον ἀλλόκοτον νυμφευθεῖσα τὸν πρίγκιπα Τέκ, υἱὸν τοῦ δουκὸς Ἀλεξάνδρου τῆς Βυρτεμβέργης. Ὁ πρίγκιψ οὗτος εἶνε ἱππότης λαμπρότατος ἐφελκύσας τὴν εὐνοίαν τῆς Ἀγγλικῆς κοινωρίας. Ἀλλὰ δὲν τὸν ἀγαπῶσιν ἐν τῇ Αὐλῇ, τούναντιον δὲ ἡ σύζυγός του ὑπεραγαπᾶται. Καίτοι δὲ τὸ πρίγκιπικὸν τοῦτο ἀνδρόγυνον λαμβάνει ἐπιχορήγησιν 125,000 φράγκων, ὅμως εἶνε κατὰ χρεων, καὶ ἔχει ἐξαντλήσῃ πάντα πόρον χρημάτων, χάρις εἰς τὰς ἀνοησίας τοῦ συζύγου. Ἐδέησε μάλιστα νὰ γίνῃ κατὰσχεςις τῶν ἐπίπλων καὶ νὰ πωληθῶσιν ὡς ἐπιπλα ἀπλοῦ τινος πολίτου μὴ ἀποτίσαντος ἐν καιρῷ τὴν ὀφειλὴν του. Καὶ ἤλπισαν μὲν πρὸς στιγμὴν ὅτι ἡ Ἄνασσα θὰ ἀνελάμβανε τὴν διευθέτησιν τῶν

χρεῶν τούτων, ἀλλ' αὕτη περιωρίσθη μόνον νὰ μνηύσῃ ἡμέραν τινα εἰς τὸ ἀνδρόγυνον νὰ ἀποδημήσῃ ἐκ τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ ἔτη πολλά, ἐπιλέγουσα ὅτι ταξειδεύοντες δύνανται νὰ οἰκονομήσωσι χρήματα καὶ νὰ ἀπαλλαγθῶσι τῶν ἐπαχθῶν χρεῶν των ὅταν ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πατρίδα. Ἐκ πάντων τούτων δῆλον γίνεται ὅτι δὲν εὐδαιμονεῖ ἡ οἰκογένεια αὕτη, καίτοι ἔχει ἀφθονίαν τέκνων. Πλήξῃς δεινὴ ἐπικρατεῖ ἐν αὐτῇ καὶ ἐνίοτε ὑπάρχει, ὡς φαίνεται, ἔλλειψις καὶ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, διότι καὶ ὁ πρίγκιψ καὶ ἡ πρίγκιπισσα εἶνε ἄνθρωποι ἄσωτοι ἀμιλλώμενοι τίς νὰ ὑπερβῇ τὸν ἕτερον.

Καὶ πρὶν ἢ συμπληρώσω τὸν κατάλογον τῶν μελῶν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, δράττομαι νῦν τῆς εὐκαιρίας ταύτης ἣν δὲν θὰ δυνηθῶ ἴσως νὰ εὔρω ἀλλαχοῦ, ἵνα εἶπω ὀλίγα τινα περὶ τοῦ ἀνδραδέλου τῆς Ἀνάσσης Βικτωρίας, δουκὸς Ἑρνέστου τοῦ Σαξκοβούργου Γόθα. Ὁσον ὁ πρίγκιψ Ἀλβέρτος, ὃν ἡ Ἄνασσα θρηνεῖ ἔτι, ἦτο εὐγενής, γενναῖος, φύσεως ἀληθῶς ἀνωτέρας, χαρακτῆρος ἀπηλλαγμένου οἴας δῆποτε εὐτελείας καὶ μικροπρεπείας, ὅσον αὐτὸς ἦτο διανοίας οὐχὶ κοινῆς, ψυχῆς ἐξαιρετοῦ, βίου ἱπποτικῆς, τοσοῦτον ὁ δουξ Ἑρνέστος ὁ ἀδελφὸς του εἶνε ἄνθρωπος χαρακτῆρος εὐτελοῦς, ψυχῆς περιωρισμένης, διανοίας νοσηρᾶς.

Μοὶ εἶπον ὅτι ὁ δουξ Ἑρνέστος ἠθέλησέ ποτε νὰ ἀναγορευθῇ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ἔπειτα δὲ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος. Ἐπιζητεῖ ἀεὶ ποτε θόρυβον περὶ αὐτοῦ ὡς ἀντιβασιλεὺς, πολιτικὸς, μελοποιὸς, κυνηγὸς, ὡς καὶ ἱπποκάπηλος. Τὸ ζῆρινον μέσον τοῦ νὰ λάβῃ τις παρ' αὐτοῦ παράσημον ὑπῆρξε ποτὲ τὸ νὰ ἀγοράσῃ τις παρ' αὐτοῦ ἵππους. Ἄλλως τε ὑπάρχει τιμολόγιον τῶν τίτλων καὶ τοῦ παρασήμου τοῦ δουκάτου καὶ Σαξκοβούργου Γόθα. Ὁ δουξ ἔχει πανταχοῦ πράκτορας συνεννοημένους μετὰ τοῦ αὐλικῆς συμβούλου του, τῶς ὑπαλλήλου ἐστιατορίου, καὶ ἐπιτετραμμένους τὴν πώλησιν τῶν τίτλων καὶ τῶν παρασῆμων περὶ ὧν λόγος.

Ὁ δουξ δὲν ἀγαπᾶται ἐν τῷ κράτει του, διότι νόμον ἔχει τὴν ἰδιοτροπίαν του καὶ οὐδὲν τὸν ἀναχαιτίζει ὅταν θέλει νὰ πληρώσῃ κακίαν τοῦ τινα. Καίτοι δὲ εἶνε θεῖος τοῦ δουκὸς τοῦ Ἐδιμβούργου Ἀλφρέδου, ὅστις εἶνε καὶ διάδοχος τοῦ θρόνου τοῦ Κοβούργου, ἀλλ' ὅμως ὅτε θεῖος καὶ ὁ ἀνεψιὸς διέστησαν ἐρίσαντες ἐνεκα χοροῦ τινος ὃν ὁ ἀνεψιὸς ἐτέλει ἐν Κοβούργῳ, ἐνθα διατρίβει κατ' ἔτος μῆνας τινάς. Ἀφορμὴ τῆς ἐριδος ἦτο ἡ ἐπιμονὴ τοῦ δουκὸς Ἑρνέστου ἵνα προσκαλέσῃ εἰς τὸν χορὸν κυρίας τινάς, ὧν τὴν παρουσίαν ἐνόμιζεν ἀναξιοπρεπῆ ἢ δούκισσα τοῦ Ἐδιμβούργου.

Ἡ δούκισσα τοῦ Κοβούργου, ἡ σύζυγος τοῦ δουκὸς Ἑρνέστου εἶνε πρίγκιπισσα τῆς Βάδης, αὐτόχρομα ἄγγελος ἀγαθότητος, γυνὴ σπανίας

* Τοῦ ἔτους 1885.

ἀρετῆς, ἣν ὁ δοῦξ παντοιοτρόπως βασανίζει καὶ καταθλίβει, ἀναγκάζων αὐτὴν οὐ μόνον νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ υποδέχεται τὰς ἐρωμένιας του, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰς περιποιῆται ἀσθενούσας. Λέγουσι δὲ ὅτι μία τις αὐτῶν ἐξέπνευσεν ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς δουίσης ἐν Νικαίᾳ πρὸ τινῶν ἐτῶν.

Ὁ ὑπασιπστής τοῦ δουλοῦ κ. Κάμπελ γόνος ἀξιολόγου Ἀγγλικῆς οἰκογενείας, ἐκπληροῖ ἐν τῇ αὐλῇ ὑπηρεσίας τοσοῦτον παραδόξους καὶ ἀλλοκότους, ὥστε ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἀνὴρ ἐντιμότητος, ἐπὶ ἑτῆ πολλὰ ὑπηρετήσας ἐν ταῖς Ἰνδίασι, ἠναγκάσθη ποτὲ νὰ εἴπῃ: «Ἐντρέπομαι διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἤθελον προτιμῆσθαι νὰ τὸν ἴδω καθηρημένον τοῦ βαθμοῦ του, ἀπλοῦν στρατιώτην ἕνεκα στρατιωτικοῦ παραπτώματος, παρὰ νὰ τὸν βλέπω προβιβαζόμενον ἐν Κοβοῦργῳ».

Comte Paul Vasili.

Μετάφρασις Π. Ι Φ.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΙΘΗΚΩΝ

Δ'

Ὅπλα καὶ μάχαι τῶν πιθήκων.

Οἱ πίθηκοι μάχονται καὶ φονεύουσιν ἀλλήλους ὡς οἱ ἄνθρωποι. Αἱ ἀγέλαι τῶν γορίλλων ἔχουσιν ἓνα μόνον ἄρρενα ὡς ἀρχηγόν, διότι ὁ ἰσχυρότερος καταδιώκει ἢ καὶ φονεύει τοὺς ἄλλους, ὅπως ποιοῦσι καὶ οἱ ἀλέκτορες οὐ μόνον εἰς τοὺς ὀρνιθῶνας ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐλευθέρᾳ καταστάσει. Ὅταν οἱ νεαροὶ ἄρρενες γορίλλοι ἀνδρωθῶσι καὶ ἀποκτήσωσι πᾶσαν τὴν ἰσχύν των, προσβάλλουσι τὸν γέροντα καὶ πολλακίς τὸν φονεύουσιν, ὅπως ἀπαλλαχθῶσιν αὐτοῦ. Εἶναι ὁμως ἐπίσης γνωστόν, ὅτι πολλοὶ ἄγριοι λαοὶ, ἀνακαλυφθέντες ὑπὸ τῶν νεωτέρων περιηγητῶν, φονεύουσι καὶ ἐγκαταλείπουσι τοὺς γέροντας, ὅταν οὗτοι δὲν δύνανται πλέον νὰ ὑπερασπίσωσιν ἑαυτοὺς ἢ νὰ ἐργασθῶσι. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον τοιοῦτόν τι ἐποίουν καὶ τινες λαοὶ τῆς Σκυθίας. Τὰ γεγονότα ταῦτα πείθουσιν, ὅτι ἡ ἠθικὴ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ εἶναι πολλακίς ὑποδεεστέρα καὶ αὐτῆς τῶν ζῶων, ἢ κατ' οὐδὲν ὑπερέχει παρὰ τισι φυλαῖς περιωρισμένης ἀναπτύξεως.

Ἐν τοῖς ἀγῶσι αὐτῶν οἱ πίθηκοι κυρίως μεταχειρίζονται τὰς χεῖρας, ὅπως οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅπως τὰ πτηνὰ τὰς πτέρυγας αὐτῶν. Ἐναγκαλίζονται ὅπως οἱ ἀθληταὶ καὶ συγχρόνως προσπαθοῦσι νὰ δῆξωσιν ἀλλήλους. Ἡ μεγάλη δ' ἀνάπτυξις τῶν κυνοδόντων αὐτῶν καθιστᾷ τὸ τοιοῦτον φυσικώτατον. Οἱ τῆς Ἀφρικῆς ὁμως Οὐραγοστάγχοι δὲν δάκνουσι τόσῳ εὐκόλως ὅσῳ οἱ χιμπαντζῆ. Πάντα τὰ περὶ τῶν τοιούτων γεγονότων ἀναφερόμενα περιγράφονται ὑπὸ περιηγητῶν, ἐλλείπουσιν ὁμως ἔτι μαρτυρεῖται πει-

στικά. Ὁ Λεμέρ ἀναφέρει ὅτι ἄγριοι τις λαὸς τῆς Νέας Γουινέας ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ἀντιπάλων διὰ τῶν ὀδόντων. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ὄχλου καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς μᾶλλον πεπολιτισμένοις ἔθνεσι, χρῶνται τῶν ὀδόντων αὐτῶν ὅταν παλαιῶσι σῶμα πρὸς τῶμα. Συχνότατα ἐκφέρεται ἡ ἀπειλὴ θά σοῦ φάρω τὴ μύτη καὶ θά σοῦ κόψω τ' αὐτή.

Ὁ τρόπος τοῦ μάχεσθαι τοῦ γορίλλου καὶ τοῦ ἀνθρώπου ὁμοιάζει περιέργως κατὰ τινα. Οὕτως ὁ μέγας οὗτος πίθηκος, βαδίζων κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἐκβάλλει ὀξείαν κραυγὴν, ἀναπολούσαν τὴν πολεμικὴν κραυγὴν τῶν ἀγρίων, ἔρχεται πρὸς τὸν ἀντίπαλον τύπτων τὸ στήθος διὰ τῶν γρόνθων του. Γνωστὸν δ' εἶναι ὅτι τὸ τοιοῦτον ποιοῦσι κοινότατα οἱ ἀθληταί. Ἡ αὐτὴ συνήθεια ἀνευρίσκεται καὶ παρὰ τοῖς ἀγρίοις καὶ βαρβάροις λαοῖς. Ὁ Μπάρθ μεταβαίνων εἰς Τομβουκτοῦ προσεβλήθη ὑπὸ Αἰθίοπων, οἵτινες ἐρχόμενοι κατ' αὐτοῦ ἔτυπον τὰς δερματίνια ἀσπίδας των. Ἔθος δ' ὑφίσταται παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς νὰ κραυγάζωσιν ὀρμῶντες εἰς μάχην. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀρχόμενοι τῆς μάχης ἔψαλλον τὸν πολεμιστήριον παιᾶνα. Παρόμοια γεγονότα ἀπειράριθμα ὑπάρχουσι καὶ ἐκ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐκαστος λαὸς σχεδὸν καθὼς καὶ ἕκαστον ζῶον κέκτηται ἰδίαν πολεμιστήριον κραυγὴν ἢ ἴδιον ἐθνικὸν ὕμνον παρορμῶντα εἰς μάχην.

Ὁ γορίλλος ῥίπτεται κατὰ τοῦ ἐχθροῦ μετ' ἀγριωτάτης ὀρμῆς. Βαδίζει ἐπ' αὐτὸν κατ' εὐθείαν, οὐδ' ἀπειλὴ δὲ οὐδὲ πληγὴ δύναται νὰ τὸν ἀποτρέψῃ τοῦ σκοποῦ. Ἐὰν ὁ θηρευτὴς δὲν τὸν φονεύσῃ, διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ἐναγκαλισθῇ καὶ ἀποπνιγῇ ὑπὸ τοῦ πιθήκου προτοῦ προφθᾶσθαι νὰ πληρώσῃ ἐκ νέου τὸ ὄπλον του.

Προσβαλλόμενος ὑπὸ ὀπλισμένου ἀνθρώπου, ὁ γορίλλος ῥίπτεται κατὰ τοῦ ὄπλου καὶ ἀρπάζει αὐτό. Τὸ αὐτὸ δὲ πράττει καὶ ἂν οὗτος ἀπλήν φέρῃ βάρβον. Ἀποδείξει δὲ τούτου εἶναι ὅτι προσπαθεῖ νὰ κάμψῃ καὶ θραύσῃ τὸ ὄπλον ὡσεὶ ἦτο βάρβος ἢ κλάδος, καὶ τὸ κατορθώνει διότι ἡ ἰσχύς του εἶναι μεγίστη. Οὐδέποτε ὁμως ἐπιχειρεῖ νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ὄπλον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὑπέικων εἰς τὸ ὀρμέμφυτον τῆς ἀπομιμήσεως τὸ τόσῳ κοινὸν εἰς τοὺς πιθήκους, ὅπερ ὁμως φαίνεται ἤκιστα ἀνεπτυγμένον παρὰ τῷ γορίλλῳ. Καὶ οἱ ἄγριοι ὁμως λαοί, οἱ ἰδόντες κατὰ πρῶτον πυρίτιδα ἔσπειρον αὐτὴν ἐκλαβόντες ὡς σπόρον φυτοῦ τινος. Ἐγίγνωσκον ὁμως κάλλιστα τὴν χρῆσιν αὐτῆς, διότι ἐπόθουν τὸν πολλαπλασιασμόν ταύτης.

Ἐξαιρέσει τοῦ γορίλλου, πάντες οἱ λοιποὶ πίθηκοι προσπαθοῦσι ν' ἀποφύγωσι τὸν ἀνθρώπον, ἴσως διότι ἀναγνωρίζουσιν ἐν αὐτῷ ὑπεροχὴν ἐν τῷ πολέμῳ ἢ καὶ ὄπλα φονικώτερα. Προσβαλλόμενοι ὁμως ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἀμύνονται μετὰ θάρρους, ἐπιμονῆς καὶ ὁμοιοῦς, βάλλοντες κατ' αὐτοῦ